**Sisäministeriö** NEUVOSTORAPORTTI SM2015-00510

KVY Rytkönen Riikka(SM), Gras Jutta(UM), Kartila Marja(UM), Pitkäniitty Matti(UM) 16.12.2015

Asia
**OSA; Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto 3.-4.12.2015, SISÄASIAT**

Kokous
Oikeus- ja sisäasiat -neuvosto 03.12.2015 - 04.12.2015

**EU PNR:ää koskeva kompromissiehdotus hyväksyttiin. Seuraavaksi EP:n tulee tehdä päätös asiassa ja sen jälkeen vielä lopullinen päätös tehdään unionin puolella.**

**Europol-asetus hyväksyttiin. Asetuksen soveltamisen aloittamisesta sovitaan vielä EP:n kanssa. Soveltaminen on tarkoitus aloittaa 1.4.2017.**

**Opiskelijoita, tutkijoita ja muita ryhmiä koskevan direktiivin kompromissiteksti hyväksyttiin. Seuraavaksi EP hyväksyy tekstin muodollisesti tahollaan.**

**PJ kertoi turvallisten alkuperämaiden luetteloa koskevan ehdotuksen käsittelyvaiheesta ja neuvotteluissa auki olevista kysymyksistä. Ehdotuksen käsittelyä jatketaan asiantuntijatasolla.**

**Sisäisten siirtojen kriisimekanismista käytiin lyhyt keskustelu, jonka päätteeksi PJ totesi asian käsittelyn jatkuvan asiantuntijatasolla ja pyysi kaikkia jäsenmaita panemaan täytäntöön jo sovitut päätökset. KOM suhtautui myönteisesti SE:n pyyntöön päästä sisäisten siirtojen edunsaajaksi.**

**Terrorismin torjunnan osalta käytiin läpi sovittujen toimien täytäntöönpanoa ja jäsenvaltiot nostivat esille heille tärkeitä asioita**

**Sisäisen turvallisuuden strategian täytäntöön panosta saatiin tilannekatsaus ja se otettiin tiedoksi.**

**Muissa asioissa saatin tieto DK:n kansanäänestyksen kielteisestä lopputuloksesta. DK:lla on jatkossakin opt-out oikeus- ja sisäasioissa. Muissa asioissa kerrotiin myös EU:n ja USA:n sisäministereiden kokouksesta 13.11.2015.**

**Lounaalla keskusteltiin terrorismin torjunnasta tietojen vaihdon näkökulmasta sekä EU PNR:stä. Ministerit sitoutuivat siihen, että jokainen jäsenvaltiot ryhtyy soveltamaan PNR-direktiiviä EU:n sisäisiin lentoihin ja pyrkii sisällyttämään myös tilauslennot järjestelmän piiriin.**

**Muuttoliikettä koskevassa asiakohdassa kuultiin PJ:n vierailusta Kreikkaan sekä KOM:n ja KE:n käymistä korkean tason dialogeista palautusten kannalta keskeisten kolmansien maiden kanssa. Jäsenmaat toistelivat pitkälti aiempia kantojaan.**

**Schengen-keskustelussa hyväksyttiin PJ:n keskusteluasiakirja, jossa pyydetään mm. komissiolta ehdotusta sisärajatarkastusten jatkamiseksi. Puheenvuoroissa korostettiin, että tulijat on kyettävä rekisteröimään ja pitämään Kreikassa, jotta sisäisten siirtojen järjestelmä saadaan toimimaan.**

**PERJANTAI 4. JOULUKUUTA 2015 (klo 10.00)**

**SISÄASIAT**

***Lainsäädäntökäsittelyt***

**14. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi matkustajarekisteritietojen käytöstä terrorismirikosten ja vakavan rikollisuuden ehkäisyä, paljastamista ja tutkintaa sekä tällaisiin rikoksiin liittyvää syytteeseenpanoa varten**
14670/15 GENVAL 63 AVIATION 145 DATAPROTECT 218 ENFOPOL 372 CODEC 1608

**PJ** totesi, että ratkaisu PNR-asiassa on lähellä ja kompromissiteksti on käytettävissä. Keskeisimmät ratkaisut ovat soveltamisala, rikosten määritelmä, tilauslentojen huomiointi tässä vaiheessa vapaaehtoisuuden pohjalta, tietojen säilytysaika, mikä on kuusi kuukautta ja EU:n sisäisten lentojen mukaan otto, jos jäsenvaltio niin haluaa. Pj:n mielestä tämä on hyvä pohja kompromissille.

**KOM** sanoi neuvottelujen kestäneen lähes viisi vuotta ja nyt on aika saada asia päätökseen. Kompromissi on tasapainoinen, se on suhteellinen, mutta myös tehokas ja huomioi kansalaisten suojelun.

**UK** piti tekstiä hyvänä ja piti tärkeänä sopimuksen aikaan saamista. UK oli tyytyväinen, että unionin sisäisistä lennoista keskustellaan poliittisella tasolla, koska ne ovat tarpeellinen osa samoin kuin muut liikennemuodot. On annettava vahva viesti unionin ulkopuolelle.

Myös **FR** vahvisti PNR:ää tarvittavan ja monien haluavan jo saavuttavan sopimuksen. Nyt on oikea aika sille.

**NL** tukee kompromissia ja siinä olevia tietosuojastandardeja. EU:n sisäisten lentojen osalta tulee pohtia suhteellisuutta.

**PJ** lopetti keskustelun todeten neuvoston hyväksyvän kompromissin. Poliittinen keskustelu käydään erikseen unionin sisäisistä lennoista ja tilauslennoista, ja ministerien on tarkoitus hyväksyä asiaa koskeva julkilausuma.

Lounaalla ministerit sitoutuivat siihen, että jokainen jäsenvaltiot ryhtyy soveltamaan PNR-direktiiviä EU:n sisäisiin lentoihin ja pyrkii sisällyttämään myös tilauslennot järjestelmän piiriin. Asiaa koskeva julistus hyväksyttiin.

**15. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyö- ja -koulutusvirastosta (Europol) sekä neuvoston päätösten 2009/371/YOS ja 2005/681/YOS kumoamisesta**
14713/15 ENFOPOL 375 CODEC 1619 CSC 299

**PJ** totesi, että Europol-asetus muodostaa vankan oikeudellisen pohjan. Viimeisissä trilogineuvotteluissa sovittiin parlamentaarisesta valvonnasta ja tietyistä tietosuojaan liittyvistä elementeistä. Europol on vahva operatiivinen toimija, jossa myös jäsenvaltioilla on suuri rooli. EP:n kanssa sovitaan vielä asetuksen soveltamisen aloittamispäivästä. Sen on tarkoitus olla 1.4.2017.

**KOM** piti saavutettua lopputulosta hyvänä. Europolilla tulee olemaan Lissabonin sopimuksen mukainen oikeusperusta, sen tiedonvaihtokeskuksen rooli vahvistuu ja tietosuoja-asiat on huomioitu hyvin. KOM antaa kaksi julkilausumaa, toinen hallinnon koherenttiudesta ja toinen tietosuojasta.

**16. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tutkimusta, opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä (uudelleenlaadittu)**
14423/15 MIGR 64 RECH 283 EDUC 304 CODEC 1558 SOC 685
+ COR 1

Opiskelijoita, tutkijoita ja muita ryhmiä koskevan direktiivin kompromissiteksti hyväksyttiin. Seuraavaksi EP hyväksyy tekstin muodollisesti tahollaan.

**17. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kriisitilanteen siirtomekanismin perustamisesta sekä kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 604/2013 muuttamisesta**
14513/15 ASIM 157 CODEC 1578

**PJ** totesi ehdotuksen käsittelytilanteen. On jäsenmaita, jotka eivät ole halukkaita jatkamaan tässä vaiheessa keskustelua ehdotuksesta. Näiden maiden huolet ovat ymmärrettäviä, kun ottaa huomioon, että vain 160 ihmistä 160 000:sta on siirretty. Tänään ei ole oikea aika pyrkiä vapaaehtoisuuden pohjalta jakamaan vielä auki oleva 8000. Hyväksyttyjen mekanismien täytäntöönpanossa tarvitaan joustavuutta ja luovuutta. Ehkä turvapaikkahakemus tulisi voida jättää vasta siinä maassa, johon henkilö on siirretty. Pitää tarkastella myös tietojenvaihtoon, turvallisuuteen ja yhteyshenkilöihin liittyviä näkökohtia. Lisäksi pöydällä on SE:n pyyntö tulla sisäisten siirtojen edunsaajavaltioksi. PJ totesi tarvittavan pysyvä järjestelmä, sillä muutamiin jäsenmaihin tulee paljon turvapaikanhakijoita, joista aiheutuu myös merkittäviä taloudellisia seuraamuksia. KOM:lta tarvitaan pian myös ajatuksia käsittelykeskuksista (processing centres).

**KOM** totesi, ettei kriisi ole ohi nopeasti, minkä vuoksi tarvitaan solidi kriisimekanismi. Aiemmat päätökset ovat väliaikaisia. KOM suhtautuu SE:n pyyntöön myönteisesti. Kriisiin voidaan vastata vain eurooppalaisilla ratkaisuilla.

**DE** totesi haluavansa käydä keskustelua, vaikka päätökseen ei löydykään määräenemmistöä. Pitää päättää, miten saadaan aikaan sisäisten siirtojen pysyvä mekanismi. DE tulee pitämään asian esillä myös jatkossa.

**SE** kiitti KOM:n myönteisestä suhtautumisesta ja palaa lukumääräkeskusteluun KOM:n kanssa kahdenvälisesti. SE ei olisi halunnut pyytää pääsyä sisäisten siirtojen edunsaajaksi, mutta paine on liian kova. Ilman huoltajaa olevia alaikäisiä on viime kuukausien aikana tullut 100 koululuokallisen verran viikossa. Arvio turvapaikanhakijoiden kokonaismäärästä kuluvalle vuodelle on 200 000. Kyse on SE:n taholta pitkäaikaisesta sitoumuksesta saapuvia ihmisiä kohtaan. SE toivoo keskustelua pian KOM:n kanssa, koska ei voi enää odottaa kauan. SE kannattaa pysyvää kriisimekanismia, mutta katsoo, että jakokriteereissä tulee ottaa paremmin huomioon jo vastaanotettujen turvapaikanhakijoiden määrät.

**BE** totesi, ettei se tue tällä hetkellä pysyvää mekanismia, koska on ensin nähtävä toimivatko jo hyväksytyt mekanismit ja pysyvätkö ihmiset niissä maissa, joihin heidät siirretään. Nyt järjestelmä ei toimi. Monet jäsenmaat ovat nyt ongelmissa ja kuka tietää, mikä maa tarvitsee apua ensi vuonna. Tarvitaan tehokasta rajavalvontaa ja toimivat hotspotit.

**PJ** totesi työtä jatkettavan asiantuntijatasolla ja pyysi kaikkia jäsenmaita panemaan sisäiset siirrot toimeen.

**18. Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi turvallisia alkuperämaita koskevan EU:n yhteisen luettelon laatimisesta kansainvälisen suojelun myöntämistä tai poistamista koskevista yhteisistä menettelyistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/32/EU soveltamista varten ja direktiivin 2013/32/EU muuttamisesta**

**PJ** kertoi asiantuntijatasolla tehdystä työstä. Edistys asian tähänastisessa käsittelyssä on ollut vaatimatonta. Auki ovat erityisesti kysymykset liittyen perusoikeusarviointiin, EU:n luettelon ja kansallisten luetteloiden väliseen suhteeseen ja päätöksentekotapaan. PJ totesi asian käsittelyä jatkettavan asiantuntijatasolla. Asiakohdasta ei käyty keskustelua.

**19. Muut asiat**
= Puheenjohtajavaltio tiedottaa käsiteltävänä olevista säädösehdotuksista

Asiakohta käsiteltiin sekakomiteassa.

***<u>Muut kuin lainsäädäntöasiat</u>***

**20. Terrorismin torjunta**
**= Puheenjohtajavaltio ja terrorismin torjunnan koordinaattori esittelevät**
14734/15 JAI 927 CFSP/PESC 819 COSI 159 COPS 364 ENFOPOL 376 COTER 155 SIRIS 91 FRONT 265 CATS 131 EDUC 315
14886/15 JAI 960 COSI 179 COTER 157 COPS 384 ENFOPOL 397 ENFOCUSTOM 138 ASIM 165 CATS 133

**PJ** alusti keskustelua toteamalla, että lokakuussa sovittiin viidestä erityistoimesta, jotka tulee saattaa loppuun tämän vuoden aikana. EU:lla tulee olla yhteen sovitettu toimintatapa. Säännönmukaiset tarkastukset ulkorajoilla tulee aloittaa heti, myös unionin kansalaisiin kohdistuen. Kansallisten viranomaisten tulee käyttää SIS:iä systemaattisesti. Meillä on runsaasti työkaluja, joita tulee käyttää tehokkaasti ja tulosten tulee olla mitattavia.

**KOM** kertoi antaneensa pari päivää sitten direktiiviehdotuksen terrorismin torjunnasta, jolla puututaan vierastaisteluilmiöön. Tarkoitus on kattaa matkustaminen, koulutus ja rekrytointi. Vuoden 2016 alussa KOM antaa ECRIS:tä koskevan muutosehdotuksen, jolla katetaan kolmannen maan kansalaiset. Ampuma-aseiden ja räjähteiden osalta tiivistetään myös työtä ampuma-asedirektiivin, deaktivointiasetuksen ja laittomia aseita koskevan toimintasuunnitelman avulla. Räjähdelähtöaineita

koskeva asetus tulee täysin toteuttaa jäsenvaltioissa. Olennaista on myös SIS:n hyödyntäminen Europolin työssä. KOM korosti unionin lähialueiden, muun muassa Länsi-Balkanin kanssa tehtävää yhteistyötä. Terrorismin rahoituksen torjunta on avainasia. Käytössä on FIU.net –yhteistyö ja neljäs rahanpesunvastainen paketti. USA:n kanssa käytössä oleva TFTP on antanut runsaasti arvokkaita johtolankoja rahavirtoja tutkittaessa. KOM arvioi, mitä olisi tehtävissä terroristien varojen jäädytysasiassa. KOM totesi, että yhteiset riksi-indikaattorit on otettu käyttöön ulkorajoilla unionin kansalaisten suhteen, mutta niiden käyttöaste on alhainen. Schengenin rajasäännöstöä on muutettava, koska se ei kata unionin kansalaisia, ja KOM tulee antamaan asiaa koskevan ehdotuksen pian. Joulukuun puolessavälissä KOM antaa rajavalvontaa koskevia ehdotuksia, rajapaketin. KOM muistutti tietojen vaihdon tehostamisen tarpeesta ja muun muassa Prüm-säännöstön paremmasta hyödyntämisestä. Europolissa 1.1.2016 aloittava Euroopan terrorismin torjunnan keskus (ECTC) on arvokas lisä, ja Europolin lisäarvo huomattiin Pariisin iskujen jälkeen, kun Europol auttoi FR:aa ja BE:aa. ECTC tarvitsee kuitenkin jäsenvaltioiden kansallisia asiantuntijoita ollakseen tehokas. Verkossa tapahtuvaa radikalisoitumista torjutaan IRU:n avulla ja 3.12 lanseerattiin IT Forum, jossa hyväksyttiin työtä ohjaavat toimenpiteet. Vuonna 2016 sovitaan seuraavista Forumin toimista. KOM:n mukaan internetin palvelun tarjoajat, jotka olivat IT Forumissa mukana, ovat sitoutuneet työhön.

**CTC Kerchove** kertasi helmikuun 2015 epävirallisen päämiestapaamisen johtopäätökset ja sovitut toimet. Edelleen on tehostettava yhteisiä toimia niiden toteuttamiseksi.

**EUH** korosti sitä, että ensisijaisena toimintakeinona se näkee diplomaattiset toimet sellaisten kriisien ratkaisuissa, jotka aiheuttavat terrorismia. EAS korosti tiiviin yhteistyön merkitystä sen ja KOM:n ja CTC:n kesken.

Keskustelussa nostettiin esiin erityisesti aseet ja niitä koskeva säätely, tietojärjestelmien hyödyntäminen ja yhteensopivuus, sekä radikalisoitumisen vastainen työ.

**21. EU:n uudistettu sisäisen turvallisuuden strategia 2015–2020**
14636/15 COSI 158 CATS 123 JAI 922 ENFOPOL 371 ENFOCUSTOM 122 DAPIX 225 SIRIS 89 GENVAL 62 CORDROGUE 92 DROIPEN 158 COPEN 328 FREMP 278

**PJ** totesi, että suullinen tilannekatsaus unionin sisäisen turvallisuuden strategiasta (ISS) annettiin jo lokakuun neuvostossa. Nyt esitellään päivitetty asiakirja, jossa listataan 40 toimenpidettä ja niiden täytäntöönpanotilanne. Pj mainitsi esimerkkinä järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa varten järjestetyn Yhteiset toimintapäivät (JAD), jotka johtivat hyviin tuloksiin. Väliaikaraportti JAD:sta saatiin lokakuun neuvostossa ja lopulliset tulokset saadaan kuluvan vuoden lopussa. ISS sisältää myös lainsäädäntöhankkeita kuten ampuma-aseet, joita koskeva työ on jo alkanut ja Europol-asetus, joka on nyt saatu päätökseen. Tuleva Pj-trio, NL erityisesti, sisällyttää täytäntöönpanoasiakirjaan omat painopisteensä.

Neuvosto otti asian tiedoksi.

**22. Muuttoliike**

a) Tilannekatsaus
b) Toteutettujen toimenpiteiden seuranta ja tulevat toimet
14733/15 JAI 926 ASIM 160 FRONT 264 RELEX 980 COMIX 636
c) Schengen-alueen yhtenäisyys
14300/15 JAI 889 SCH-EVAL 50 SCHENGEN 37 FRONT 255 COMIX 600

Asiakohta käsiteltiin kokonaisuudessaan sekakomiteassa.

**23. Muut asiat**

**a) EU:n ja Yhdysvaltojen oikeus- ja sisäasioiden alan ministerikokous 13. marraskuuta 2015**
14735/15 JAI 928 JAIEX 80 RELEX 981 ASIM 161 CATS 132 CYBER 117 EUROJUST 200 JUSTCIV 283 USA 35 DAPIX 226

**PJ** kertoi, että unionin puolelta kokouksessa kerrottiin USA:lle terrorisminvastaisista toimista, radikalisoitumisen vastustaminen mukaan lukien, sekä ulkorajavalvonnasta. USA painotti terrorismin torjuntaan liittyvän tietojen vaihdon sekä keskinäisen avunannon merkitystä.

**KOM** kertoi tietoverkkoasioiden ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjunnan olevan merkittävä alue USA:n kanssa tehtävässä yhteistyössä. Myös maahanmuutto ja ihmisten salakuljetus oli esillä. Unionin puolelta esiin oli nostettu viisumivapauden saaminen viidelle EU:n jäsenvaltiolle.

**b) EU:n ja Länsi-Balkanin ministerifoorumi 7. ja 8. joulukuuta 2015**

**PJ** totesi, että EU:n ja Länsi-Balkanin ministerifoorumissa Sarajevossa ovat ensimmäisenä päivänä esillä turvapaikka- ja maahanmuuttoasiat sekä terrorismi. KOM korosti Länsi-Balkanin maiden asemaa EU:n keskeisinä kumppanimaina. Muuttoliikkeen hallitsemiksi on tärkeä jatkaa jo sovittujen toimenpiteiden täytäntöönpanoa.

**c) Vallettan huippukokous, 11. ja 12. marraskuuta 2015**

**PJ** totesi Vallettan muuttoliikehuippukokouksen vahvistaneen yhteistyötä afrikkalaisten kumppanimaiden kanssa. Toimintasuunnitelmassa on omaksuttu pragmaattinen lähestymistapa ja on tärkeä panna sovitut prioriteettitoimenpiteet täytäntöön mahdollisimman nopeasti.

**d) Tanskassa 3. joulukuuta 2015 järjestettävää kansanäänestystä koskeva tiedonanto**
14635/15 JAI 921 COPEN 327 DROIPEN 157 CYBER 112 JUSTCIV 275ENFOPOL 370

DK kertoi, että sen eilisen kansanäänestyksen tulos oli sellainen, että jatkossakin DK tulee lähtökohtaisesti olemaan unionin oikeus- ja sisäasioiden säädösten ulkopuolella. Yksi syy kielteiseen tulokseen on maan rajoilla vallitseva tilanne, mikä on luonut epävarmuutta ja vihaa kansalaisissa. Suuri huoli on se, että DK on jäämässä Europolin ulkopuolelle. DK pyrkii löytämään tähän jonkin ratkaisun, mutta toistaiseksi vastausta ei ole.

**e) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma**

NL kertoi lyhyesti tulevasta työohjelmastaan muuttoliikettä koskevassa asiakohdassa.

**Neuvoston istunnon yhteydessä:**

**SEKAKOMITEAN kokous (PERJANTAI 4. joulukuuta 2015 – klo 14.30)**

**1. Muuttoliike**

a) Tilannekatsaus
b) Toteutettujen toimenpiteiden seuranta ja tulevat toimet
14733/15 JAI 926 ASIM 160 FRONT 264 RELEX 980 COMIX 636

c) Schengen-alueen yhtenäisyys
14300/15 JAI 889 SCH-EVAL 50 SCHENGEN 37 FRONT 255 COMIX 600

**PJ** painotti, että on aika panna täytäntöön sovitut toimenpiteet ja pyysi KOM:a antamaan tilannekatsauksen.

**KOM** totesi, että tänä vuonna ulkorajojen yli on saapunut luvattomasti jo yli 800 000 ihmistä. Ensimmäiset hotspotit ovat toiminnassa ja marraskuun aikana niihin saapui 59 000 ihmistä, joista EL 51 000. KOM tukee sekä EL:aa että IT:aa paikan päällä. EL on käynnistänyt eilen pelastuspalvelumekanismin pyytäen telttoja, sänkyjä ym. materiaalia. Tämän tuen antaminen vaatii myös jäsenmaiden solidaarisuutta. EL on myös pyytänyt Frontexilta Rabit-operaatiota sekä rekisteröintiapua FYROM rajalle.

Tänä vuonna EU-maissa on jätetty jo 1,1 M turvapaikkahakemusta, joista marraskuussa noin 150 000. EL saarille on saatu 51 EURODAC-rekisteröintilaitetta. Saarten ulkopuolella toiminnassa on edelleen puutteita. Italiassa ei oteta kaikkialla sormenjälkiä. Hotspottien perustaminen edesauttaa tätä toimintaa.

Sisäiset siirrot ovat käynnistyneet liian hitaasti, vain 160 turvapaikanhakijaa on siirretty 2 kk:n aikana. Siirtomenettelyä on tarve virtaviivaistaa ja vauhdittaa, jos halutaan torjua ihmissalakuljetusta. IT:aan tulijoiden määrä on vähentynyt, ja siirrettävien määrä on näin ollen pienempi. IOM organisoi siirtolennot EL:sta ja jäsenmaiden tulisi lisätä lukumääriään, jotka ovat valmiit vastaanottamaan.

Turkin kanssa tehtävässä yhteistyössä toivotaan uudenlaista kumppanuutta. Seuraavaksi pannaan täytäntöön sovittu toimenpidesuunnitelma ja KOM raportoi asiasta tulevassa E-N:ssa.

KOM viittasi KE:n kanssa toimittamaansa kirjeeseen ja kertoi käydyistä korkean tason keskusteluista keskeisten kolmansien maiden kanssa. Pakistaniin palautuksissa on suuria poliittisia ongelmia. KOM:n näkemyksen mukaan yhteinen takaisinottokomitea ei ehkä ole tässä tilanteessa riittävä, vaan tarvitaan myös poliittisia toimia. KOM puhuu kehitysavun ehdollistamisesta (conditionality) KE:n kanssa ja kansallisella tasolla tästä tulisi keskustella UMIen kanssa.

**Frontex** kertoi, että EL Rabit-pyynnöstä on käynnissä sisäinen arviointi ja päätös tullaan tekemään viiden työpäivän kuluessa. Maanantaina järjestetään ensimmäinen valmistelumatka FYROM rajalle, jossa selvitetään tilannetta ja logistisia järjestelyjä. Kokonaisuudessaan EL Frontex-operaatioissa on 477 rajavartijaa, joista 264 saarilla, 172 laivojen tai lentokoneiden miehistöä ja 41 rajavartijaa Turkin maarajalla. **EASO** kertoi mobiilitoimistojen perustamisesta, joiden avulla tuetaan turvapaikkahakemusten käsittelyä. EASO rohkaisi jäsenmaita osallistumaan toimeenpanoon. **EU-lisa** totesi Eurodacin olevan nyt täysin toiminnassa ja kertoi antavansa teknistä tukea sormenjälkien ottamiseen.

**PJ** kertoi vierailustaan EL:ssa, joka oli ollut lyhyt mutta hedelmällinen. EL:ssa asiat kehittyvät oikeaan suuntaan. On tärkeää, että EL on pyytänyt apua. Saarilla tilanne paranee erityisesti koordinaatiomekanismin myötä. EL ja EASO ovat yhdessä määrittäneet mobiilitoimistojen sijainnit. UNHCR on antanut tilapäisesti avuksi omaa henkilöstöön. Saarten ulkopuolinen toiminta on heikko lenkki. PJ painotti kahta asiaa: 1) EL tarvitsee tukea palautuksissa. 2) Tarvitaan kalenteri uusien hotspottien perustamiselle sekä EL:aan että IT:aan.

PJ korosti käytännöllistä lähestymistapaa ja viittasi IPCR:ään. KOM antaa 15.12.2015 raportin hotspottien toiminnasta. PJ esitteli lyhyesti Schengeniä koskevan tausta-asiakirjan ja muistutti, että kaikkien on tehtävä parhaansa, jotta Schengen säilytetään.

Keskustelussa jäsenmaat toistelivat pitkälti aiempia kantojaan. Esillä oli hitaasti edenneet sisäiset siirrot, hotspotien toiminta, tiedonvaihdon tärkeys, ongelmat palautuksissa ja takaisinotossa, sekä ulkorajojen valvonta. Tulijat pitäisi pystyä rekisteröimään ja pysäyttämään Kreikassa. On myös tärkeää tarkastella alkusyitä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ja keskeistä on yhteistyö kolmansien

maiden kanssa. Tulisi tehdä enemmän EU:n ulkopuolella, missä muuttajat tällä hetkellä oleskelevat. Näin saadaan aikaan parempia tuloksia. Muuttoliike ei ole vain Euroopan ongelma. Keskusteluissa ei pidä myöskään unohtaa sisäistä turvallisuutta.

**FI** painotti kriisiin vastaamiseksi tarvittavan yhteisiä toimia. Yhteistyö Turkin kanssa on tärkeä askel. On hyvä, että EL hyväksyy avun. Yhteistoimin saadaan laittomien maahantulijoiden määrä vähenemään. On tarve tehostaa valvontaa Schengen-alueen sisällä ja rekisteröidä kaikki tulijat. Tästä on hyviä kokemuksia FI:ssa, jonne on lyhyessä ajassa tullut yli 30 000 tp-hakijaa. FI:lla on hyviä kokemuksia pohjoismaisesta yhteistyöstä tiedonvaihdossa ja FI tukee PJ:n tiedonvaihtoa koskevia ehdotuksia. Muuttovirrat vaihtavat suuntaa ja on huolehdittava itäisen maarajan valvonnasta ja katsottava, johtaako Turkin kanssa tehtävä yhteistyö uusien muuttoliikereittien syntymiseen. Palautuskysymykset ovat tärkeitä ja on hyvä, että KOM on ottanut ne työn alle, myös Irakia ja Somalimaata tulisi tarkastella. Schengenin osalta FI tukee PJ:n esityksiä. On pelastettava Schengen. Se tapahtuu noudattamalla Schengenin ja Dublinin periaatteita.

**KOM** painotti tarvetta rekisteröidä kaikki maahantulijat ja kertoi EL:lle toimitetuista Eurodac-laitteista. KOM totesi, että Schengenin tulevaisuus on kyseenalaistettu poliittisissa puheissa, mitä ei tulisi tehdä. Ainoastaan Schengenin avulla voidaan vastata turvallisuuteen kohdistuviin haasteisiin. Terroristit välttävät rajavalvontaa, eikä heitä pysäytetä muureilla tms. Vapaa liikkuvuus on suuri saavutus, jota ei tule uhrata pelon vuoksi. Tavoitteena on palata Schengenin normaaliin toimintaan. Laittomia rajanylityksiä on ollut 1,5 milj., mikä on huomattavasti enemmän kuin aiempina vuosina. KOM korosti, ettei turvapaikanhakijoilla ole oikeutta valita maata, josta he hakevat suojelua. KOM kertoi ehdotuspaketistaan, jonka se antaa kahden viikon kuluttua.

**PJ** totesi, että neuvosto on hyväksynyt puheenjohtajan esityksen, jossa todetaan tarve puuttua muuttoliikkeeseen. Liikettä Länsi-Balkanin reitin kautta on kyettävä rajoittamaan ja tulijat on kyettävä rekisteröimään sekä tarkastamaan jo olemassa olevista rekistereistä, koska tulijoiden joukossa on myös yksilöitä, jotka aiheuttavat vaaraa sisäiselle turvallisuudelle. Valvontaa tehostetaan myös Schengen-alueen sisällä. Yksittäinen jäsenvaltio voi toteuttaa sisärajatarkastuksia vain 6 kk ja ensimmäisillä valtioilla tämä aikaraja tulee vastaan maaliskuussa. Tästä syystä pyydetään komissiolta esitystä, jolla luodaan edellytyksen tehokkaamman valvonnan jatkamiselle ja vältetään tilanne, jossa tarvitaan hätäisiä ratkaisuja. PJ korosti lopuksi, että eurooppalainen solidaarisuus ei ole vain juridista, vaan myös poliittista.

**2. Muut asiat**
a) Puheenjohtajavaltio tiedottaa käsiteltävänä olevista säädösehdotuksista

**PJ** viittasi asiasta jaettuun tausta-asiakirjaan.

b) Yhdennetty rajavalvontajärjestelmä
14614/15 FRONT 261 COMIX 629

**EE** suurlähettiläs totesi, että maa-ulkorajafoorumin non-paper IBM:n kehittämisestä käsiteltiin Schengen-keskustelun yhteydessä. Kyseisessä keskustelussa asiaa ei kuitenkaan erikseen käsitelty.

Suomen edustajat
Sisäministeri Orpo ja pysyvä edustaja Vierros-Villeneuve sekä muu virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat
Asiakohdittain

Liitteet

Viite

| | |
|---|---|
| Asiasanat | maahanmuutto, muuttoliike, oikeus- ja sisäasiat, osa-neuvosto, pakolaiset, Schengenin sopimus, terrorismi, ulkorajat |
| **Hoitaa** | **OM, PLM, SM, UM** |
| Tiedoksi | EUE, OKM, PE, STM, TEM, TPK, TULLI, VM, VNK |